

แบบเสนออนุมัติตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ
วิทยาลัยการศึกษาศรีนคร มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ภา 19

๗๔/๒๕๖๔
[Signature]

นายกฤษณ์ศักดิ์ เนติบัณฑิตกุล
๒๓ มี.ค. ๒๕๖๔

1. ชื่อนักศึกษา (นาย,นาง,นางสาว) นารี อิมศิลป์ รหัสประจำตัว 5951751607001
2. หลักสูตร ค.ม. สาขาวิชา การศึกษานานาชาติ รุ่น 10
หมายเลขโทรศัพท์ที่ติดต่อได้สะดวก 087-5939786 E-mail Naravee.i@gmail.com
3. ประเภทนักศึกษา ภาคปกติ ภาคพิเศษ
4. ได้เข้าสอบปากเปล่า วิทยานิพนธ์ การค้นคว้าอิสระ แล้วตั้งแต่วันที่ 10 มี.ค. ๖๔
หัวข้อเรื่อง (ภาษาไทย) การพัฒนาจิตสำนึกสิ่งแวดล้อมของเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมการสอนแบบโครงการ โรงเรียนโสมภาพพัฒนา
หัวข้อเรื่อง (ภาษาอังกฤษตัวพิมพ์ใหญ่) Development of Environmental Awareness of Early Childhood by Organizing a Teaching Activity Project Approach at Somapa Pattana School

บัดนี้ ได้จัดเตรียมบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรียบร้อยแล้ว โดยประสงค์นำเสนอบทความวิจัยในรูปแบบ

การตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ ที่มีชื่อปรากฏในฐานข้อมูล

TCI (Thai Journal Citation Index Centre) หรือ ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย ซึ่งตรวจสอบได้จาก http://www.kmutt.ac.th/jif/public_html/index.html

วารสารที่มีชื่อปรากฏในประกาศของสมศ. ระดับชาติ ระดับนานาชาติ (ซึ่งตรวจสอบได้จาก <http://www.onesqa.or.th>)

ฐานข้อมูลอื่นๆ (โปรดระบุ) .....

หรือ

การนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings) ที่มีบทความฉบับสมบูรณ์ (ที่ไม่ใช่การรวมเล่มบทความย่อเท่านั้น)

ชื่อการประชุมวิชาการ .....

ระดับชาติ ระดับนานาชาติ ช่วงเวลาที่จัดประชุม .....

สถานที่จัดการประชุม .....

โดยหน่วยงาน .....

โดยข้าพเจ้าขอรับรองว่า บทความวิจัยวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระที่จะนำเสนอในรูปแบบข้างต้น ได้ผ่านการตรวจสอบและเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ลงชื่อ.....นาง อัมภิกา.....นักศึกษา

(นางสาวอัมภิกา อัมภิกา)

วันที่ 20 / ๓.๓ / ๖4

5. ความเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ

ได้ตรวจสอบคุณภาพของบทความวิจัยตีพิมพ์เผยแพร่แล้วพบว่า

ผ่านการพิจารณา และเห็นควรอนุญาตให้ตีพิมพ์เผยแพร่ตามเสนอ โดยไม่มีการแก้ไข

ผ่านการพิจารณา และเห็นควรอนุญาตให้ตีพิมพ์เผยแพร่ตามเสนอ โดยมีเงื่อนไขต่อไปนี้

ไม่ผ่านการพิจารณา และเห็นควรให้นำกลับไปแก้ไข เพื่อเสนอพิจารณาใหม่

ลงชื่อ..........อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ
(ดร.จอมลวงค์ ลิ้มปิยะศิริกุล) วันที่ 20 / ๓.๓ / ๖4

6. ความเห็นของฝ่ายวิชาการ

ผ่านการพิจารณา และเห็นควรอนุญาตให้ตีพิมพ์เผยแพร่ตามเสนอ โดยไม่มีการแก้ไข

ผ่านการพิจารณา และเห็นควรอนุญาตให้ตีพิมพ์เผยแพร่ตามเสนอ โดยมีเงื่อนไขต่อไปนี้

ไม่ผ่านการพิจารณา และเห็นควรให้นำกลับไปแก้ไข เพื่อเสนอพิจารณาใหม่

ลงชื่อ..........

(นางสาวศศิธร โสภารัตน์)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยการฝึกหัดครู

วันที่ 1 / ๓.๓ / ๖4

7. ความเห็นคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

....

ลงชื่อ..........

(นายดิเรก พรสีมา)

คณบดีวิทยาลัยการฝึกหัดครู

วันที่ 3 / ๓.๓ / ๖4

8 กรกฎาคม 2564

เรื่อง แจ้งผลการพิจารณาบทความ

เรียน คุณนารวี อิมศิลป์

ตามที่ท่านได้ส่งบทความเรื่อง “การพัฒนาจิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อมของเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมการสอนแบบโครงการ โรงเรียนโสมาภาพัฒนา” เพื่อนำลงในเล่มศึกษา วารสารศึกษาศาสตร์ (SIKKHA Journal of Education)

ในการนี้ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ขอแจ้งให้ทราบว่าคณะกรรมการได้พิจารณาบทความของท่านเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผลปรากฏว่า ผ่านการพิจารณา สามารถนำบทความของท่านเผยแพร่ตีพิมพ์ในเล่มศึกษา วารสารศึกษาศาสตร์ (SIKKHA Journal of Education) มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ได้ในฉบับที่ 1 ปีที่ 9 เดือน มกราคม – มิถุนายน พ.ศ 2565

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.มานะ สิ้นธุ์ชันนนท์)

บรรณาธิการศึกษา วารสารศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

การพัฒนาจิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อมของเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมการสอน
แบบโครงการ โรงเรียนโสมาภาพพัฒนา

Development of Environmental Awareness of Early Childhood by Organizing a
Teaching Activity Project Approach at Somapa Pattana School

นารวี อิมศิลป์*/ดร.จอมสุรางค์ ลิมป์ประเสริฐกุล**/ดร.ปิยลักษณ์ อัครรัตน์***

นักศึกษานิพนธ์ปริญญาโท ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร*

ประธานสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา วิทยาลัยการฝึกหัดครู

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร **

ประธานกรรมการหลักสูตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยการฝึกหัดครู

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร***

Naravee Imsin*/Dr. Jomsurang Limprasertkul**/Dr. Piyalak Akkratana***

Master's students Master of Education Early Childhood Education Phranakhon Rajabhat University *

Head of Computer Education Program College of Teacher Education Phranakhon Rajabhat University **

Head of Early Childhood Education Master Degree Program College of Teacher Education Phranakhon

Rajabhat University***

Naravee.i@gmail.com

(Received: May 12, 2021 ; Revised: June 15, 2021 ; Accepted: July 8, 2021)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการเปรียบเทียบจิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อมของเด็กปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรมการสอนแบบโครงการ โรงเรียนโสมาภาพพัฒนา เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เด็กปฐมวัยชายและหญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3/2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนโสมาภาพพัฒนา กรุงเทพมหานคร ได้กลุ่มตัวอย่างมาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม โดยใช้หน่วยห้องเรียนมีจำนวน 4 ห้อง ทุกห้องเรียนมีลักษณะ คล้ายคลึงกัน เลือกรวม 1 ห้องเรียน จำนวน 26 คน ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยอาศัยการวิจัยแบบการทดลองกลุ่มเดียว ทดสอบก่อน และหลังการทดลอง ผู้วิจัยได้ทำการสังเกตและเก็บข้อมูลการมีจิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อมของเด็กปฐมวัย โดยจัด กิจกรรมการสอนแบบโครงการ เพื่อเป็นข้อมูลก่อนการทดลอง เป็นเวลา 1 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองผู้วิจัยได้นำมา หากคุณภาพเครื่องมือโดยเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน และนำผลการพิจารณาที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านลงความเห็นมาบันทึกแล้วหา ค่าดัชนีความสอดคล้อง ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ 0.873 จึงอยู่ระดับที่เชื่อถือได้ โดยเครื่องมือประกอบไปด้วยแผนการจัด กิจกรรมแบบโครงการ จำนวน 4 แผน เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ และใช้แบบสังเกตจิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อมของเด็กปฐมวัย เมื่อครบ 8 สัปดาห์ เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อตรวจสอบสมมติฐาน สถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test ผลการศึกษาพบว่า ภายหลังจากทดลอง โดยใช้การจัดกิจกรรมการสอนแบบโครงการ เด็กปฐมวัยมีจิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อมสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: จิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อม, การจัดกิจกรรมการสอนแบบโครงการ

Abstract

This quasi-experimental research aims to compare the environmental awareness for Early Childhood by organizing a teaching activity project approach at Somapa Pattana School. The sample group used in this research was the early childhood, boys and girls aged 5-6 years studying in kindergarten level, 3/2 class, semester 2, in the academic year 2020 at Somapa Pattana School. The samples came from a random grouping using four classroom units, all of which were similar. 26 students selected in the classroom, which the researchers conducted based on a single group of experimental research by testing before and after the trial. The researchers observed and collected information on the environmental consciousness from early childhood by holding a project-based teaching activity for information before the experiment for a week. A tool checked by 3 experts for Index of Item-Objective Congruence at 0.873 used to conduct experiments based on project-based events were 4 lesson plans for 8 weeks and use the observation form for enhancing environmentally responsible behavior of kindergartners. At the end of the trial, the researcher used data to analyze in a statistical way to validate hypotheses. The statistics used to analyze data include percentage, average, standard deviation, and t-test. After the experiment, using project-based teaching activities, early childhood students then had a higher environmental consciousness at 0.05 level, which was statistically significant.

Keywords: Environmental Awareness, Teaching Activity Project Approach

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มนุษย์ได้ใช้ทรัพยากรของโลกตลอดเวลา ยิ่งจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นก็ยิ่งส่งผลต่อคุณภาพของสิ่งแวดล้อม มนุษย์มักจะแข่งขันกันเอง และแข่งขันกับสิ่งแวดล้อมอื่นในการแย่งชิงทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดของโลก การสร้างของเสียของมนุษย์ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศ และในขณะเดียวกันมนุษย์ยังคองนำทรัพยากรออกไปจากสิ่งแวดล้อมอยู่เรื่อยๆ ทรัพยากรหลายชนิดขาดแคลนโดยไม่มีสิ่งใดมาทดแทนได้ ทรัพยากรดังกล่าวอาจจะหมดไปในที่สุดก็ได้ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วนมีความสัมพันธ์กันยากแก่การแก้ไข (กิตติภูมิ มีประดิษฐ์ 2553, น. 9) ดังนั้นการศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพภายใต้บริบทสังคม และวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร ความเข้าใจของทุกคนเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ 2561, น. 3) การสร้างจริยธรรมให้กับเด็ก สิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อจริยธรรมที่สำคัญ การสอนและสร้างความเข้าใจให้กับเด็กของผู้ปกครองและการจัดกิจกรรมประสบการณ์ที่สอดคล้องความต้องการความสนใจของเด็ก จึงมีความหมายต่อการปลูกจิตสำนึกให้ภูมิใจและเห็นคุณค่าในการทำสิ่งที่ดี สิ่งที่ได้ซึมซับความงดงามอย่างสม่ำเสมอ ความสำคัญการให้เด็กฝึกปฏิบัติที่ดีงาม พูด แสดงออก กระทำเป็นสิ่งที่สังคมยอมรับ การมีจิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อม ด้วยการให้เด็กตระหนักปัญหา ค้นหาวิธีการแก้ไขและฝึกฝนตนเองทั้งขณะถูกที่ไม่เด็ดดอกไม้เล่น ไม่ทำสกปรกในที่สาธารณะใช้น้ำ ไฟฟ้า

สิ่งของเครื่องใช้ในกิจวัตรประจำวันอย่างประหยัดได้นั้น ต้องได้รับการจัดประสบการณ์กระบวนการเรียนรู้ที่เกิดการรับรู้และ
การมีส่วนร่วมตามความต้องการของเด็กเอง (กุลยา ตันติผลาชีวะ 2557, น. 85-93)

การช่วยส่งเสริมให้บุคคลมีเจตคติ และพฤติกรรมที่เหมาะสมที่จะอยู่บนวิถีการดำเนินชีวิต คือ ต้องเข้าใจในความซับซ้อนของธรรมชาติและเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่จะทำลายความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติและทำลายความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ด้วยกันเอง (กิตติภูมิ มีประดิษฐ์ 2553, น. 42) รัฐบาลไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้มาตรการทางการศึกษาในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม และได้มีการกำหนดเนื้อหาวิชาสิ่งแวดล้อมไว้ในหลักสูตรทั้งในและนอกระบบการศึกษาทุกระดับ ซึ่งเด็กปฐมวัย ได้มีการจัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ที่มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 12 (2560-2564) โดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กวัยนี้ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมไว้อย่างชัดเจนว่า ให้เด็ก "รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมในท้องถิ่นและความเป็นไทย"

(กระทรวงศึกษาธิการ 2561, น. 33) ดังนั้นจึงนำไปสู่การกำหนดเนื้อหาและแนวคิด ธรรมชาติรอบตัว และ การมีจิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีเนื้อหาแนวคิดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาสำหรับเด็กก่อนประถมศึกษา หรือเด็กวัยอนุบาลที่เน้นสาระความรู้เกี่ยวกับตนเอง และสิ่งใกล้ตัวซึ่งมีอยู่ตามธรรมชาติและสามารถสัมผัสได้ในชีวิตประจำวันของเด็ก โดยเน้นความสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างองค์ประกอบ และกระบวนการพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิต ตลอดจนกระตุ้นให้เด็กเห็นคุณค่าและตระหนักถึงบทบาทของตนในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม (สุดาเรศ แจ่มเดชศักดิ์ 2543, น. 18) การให้เด็กรับรู้และมีส่วนร่วมในการมีจิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อม เป็นการศึกษาที่เด็กต้องลงมือปฏิบัติจากสภาพจริงตามธรรมชาติที่เหมาะสมกับวัย ประสบการณ์เดิมของเด็ก การมีปฏิสัมพันธ์ของครูกับเด็ก และการปรับบทบาทของครูในการส่งเสริมการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนแบบโครงการ ที่เสนอกิจกรรมการเรียนรู้การสอนให้เด็กเน้นการปฏิบัติ การคิด การแสดงออก การเรียนแบบร่วมมือ การค้นพบและการเรียนรู้ตามความต้องการและความสนใจของตนเอง เห็นความก้าวหน้าของตน เป็นกระบวนการเรียนการสอน ที่สามารถพัฒนาการรับรู้การมีจิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อมของเด็กปฐมวัยได้ การจัดกิจกรรมให้เด็กเกิดความตระหนักและปฏิบัติตนมีส่วนร่วมการมีจิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อม ต้องเป็นกิจกรรมที่สัมพันธ์กับการรับรู้ อันจะก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และแรงบันดาลใจในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอย่างแท้จริง ปลุกฝังความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม ได้ลงมือกระทำการใด ๆ ในอันที่จะปกป้องดูแลรักษาสภาพแวดล้อมให้ดำรงอยู่ในสถานะที่เป็นธรรมชาติ สะอาด สดใส สวยงาม มีคุณค่าอยู่ตลอดและวิธีการให้เด็ก ได้พบ ได้เห็น ได้สัมผัส ได้เข้าร่วมในสถานการณ์จริง ได้ประสบปัญหา ได้ร่วมหาทางแก้ปัญหาและมีประสบการณ์ตรงในเรื่องนั้น ๆ (เสาวนีย์ จันทน์ 2546, น. 3) การพัฒนาผู้เรียนให้เข้าใจและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ รักธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากผลงานการวิจัยจิตสาธารณะของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ (อุไรวรรณ คัมภังค์ 2551, น. 51)

โรงเรียนโสมภาพพัฒนา กรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชนเมือง ซึ่งต้องเผชิญกับปัญหาความเป็นอยู่ที่แออัด มลภาวะเป็นพิษ ซึ่งสิ่งแวดล้อมนั้นอยู่รอบตัว ไม่ว่าจะเป็นบ้าน คือสิ่งแวดล้อมที่เด็กสัมผัส ธรรมชาติข้างนอกซึ่งได้แก่สีเขียวของใบไม้ รูปทรง และสีของดอกไม้ หญ้า แมลง และสัตว์เล็กในสนามหญ้า แสงแดด สายลมเป็นเสมือนก้าวแรกในประสบการณ์ของเด็กที่จะพัฒนาประสาทสัมผัสทุกส่วน ทำความเข้าใจกับชีวิตของตนเองในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ ซึ่งการส่งเสริมให้เด็กปฏิบัติตนและมีจิตสำนึกที่ดีในการมีจิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อม นับเป็นสิ่งสำคัญและดีที่สุด ครูที่โรงเรียนหรือผู้ปกครอง พ่อแม่ ผู้ใกล้ชิดเด็กที่บ้านล้วนเป็นแบบอย่างที่ดี ในการอบรมเลี้ยงดู สร้างเสริมพัฒนาการตระหนักรู้ถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่เป็นปัญหา ในปัจจุบันได้ลดลงอันเป็นจุดเริ่มต้นที่จะดำเนินการแก้ไข ด้วยวิธีการให้ความรู้ นำไปใช้ใน กิจกรรมประจำวันตามศักยภาพของแต่ละคนบูรณาการวิธีการจัดการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน มีความสำคัญมากในเรื่องการจัดระบอบองค์รวมให้เด็กอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม หรือการให้สภาพแวดล้อมในโรงเรียนเป็นไปในลักษณะสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน เด็กจะได้เรียนรู้จากสภาพความเป็นจริง และเห็นแบบอย่างให้เข้าใจเห็นคุณค่าและปฏิบัติตามลักษณะการจัดสิ่งแวดล้อม ในโรงเรียนแบบยั่งยืน รับรู้ทางประสาทสัมผัสเพื่อให้เห็นคุณค่าและรักธรรมชาติโดยไม่ต้องบังคับ ให้เด็กมีความพร้อมที่จะมีส่วนร่วมอนุรักษ์ธรรมชาติ ดิน น้ำ ต้นไม้ สัตว์ ให้ดำรงในปัจจุบันและอนาคต (เสาวนีย์ จันทน์ 2546, น. 18)

การจัดการเรียนรู้แบบโครงการ เป็นวิธีการสอนรูปแบบหนึ่ง ที่ให้โอกาสเด็กเรียนรู้โดยการสืบค้นหาข้อมูลอย่างลึกในหัวเรื่องเฉพาะที่เด็กสนใจควรรู้ การทำโครงการของเด็ก คือการค้นหาคำตอบจากคำถามที่เกี่ยวกับหัวเรื่อง คำถามนั้นอาจมาจากเด็ก จากครู หรือครูกับเด็กร่วมกัน เด็กมีโอกาสที่จะวางแผนสืบค้นด้วยตนเองโดยมีครูช่วยเหลือการทำโครงการของเด็กจะรวมการวางแผนศึกษาสถานที่ต่าง ๆ หรือสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่รู้และเข้าใจในเรื่องที่เด็กสนใจ และให้โอกาสเด็กแก้ปัญหาแลกเปลี่ยนสิ่งที่เด็กเรียนรู้กับบุคคลอื่น การจัดการเรียนรู้แบบโครงการจะช่วยให้เด็กมีโอกาสที่จะประยุกต์ใช้ทักษะที่มีอยู่ และเพิ่มความชำนาญในทักษะนั้นยิ่งขึ้น แสดงให้เห็นความสามารถและความถนัดของเด็ก เห็นแรงจูงใจภายใน และความสนใจ ที่เกิดจากตัวเด็กในงานและในกิจกรรมที่ทำ (Katz 1994; Helm and Katz, 2001, อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2559, น. 4-35)

ดังนั้น การจัดกิจกรรมแนวการสอนแบบโครงการ (Project Approach) เพื่อพัฒนาจิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อมของเด็กปฐมวัย จึงควรเริ่มในวัยต้นของชีวิต ในการจัดประสบการณ์การสอน ครูปฐมวัยจึงจำเป็นต้องช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ตามวัยของเขาให้เด็กมีประสบการณ์ชีวิต มีความรอบรู้และสามารถอยู่ในสังคมได้ ครูจึงมีบทบาทสำคัญในการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนให้เด็ก ปฏิบัติ ค้นหาคำตอบอย่างลุ่มลึก ตามความต้องการและสนใจของเด็กจากสถานการณ์สภาพปัญหาในชีวิตประจำวัน การสอนแบบโครงการจึงเป็นแนวทางที่ดีสามารถแก้ไขปัญหาให้เด็กมีพฤติกรรมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ได้ ด้วยสาเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการพัฒนาจิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อมของเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมแนวการสอนแบบโครงการ (Project Approach) โรงเรียนโสมภาพพัฒนา เพื่อให้มีความพร้อมปฏิบัติตนการมีส่วนร่วมอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก ทำให้เด็กปฐมวัยมีคุณลักษณะตามวัยในการช่วยกันดูแล บำรุงรักษา ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสามารถจัดสภาพสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ ในสร้างจิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งเป็นแนวทางการสอนของครูปฐมวัยและผู้ดูแลเด็กใช้พัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เด็กปฐมวัยรับรู้และมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อมต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบจิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อมของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมแนวการสอนแบบโครงการ (Project Approach) โรงเรียนโสมภาพพัฒนา

3. วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยมีดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เด็กปฐมวัยชาย-หญิง อายุ 5-6 ปี กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนโสมภาพพัฒนา กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 104 คน จาก 4 ห้องเรียน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เด็กปฐมวัยชาย-หญิง กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3/2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนโสมภาพพัฒนา กรุงเทพมหานคร ได้กลุ่มตัวอย่างมาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้หน่วยห้องเรียนมีจำนวน 4 ห้อง ทุกห้องเรียนมีลักษณะคล้ายคลึงกัน เลือกมา 1 ห้องเรียน จำนวน 26 คน

3.2 ระยะเวลาในการดำเนินการศึกษาวิจัย โดยดำเนินการวิจัยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 1 ครั้ง ครั้งละ 30-40 นาที รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 32 ครั้ง